

అధ్యక్ష ఉపాధ్యక్షులు ఎన్నిక
సభ్యుల జాబ్షక నిర్వాహ అధ్యక్షులు
ఎన్నికకు అనుబంధంగా వ్యవస్థాపక సోద
సులు పంపిణీ. అధ్యక్ష ఎన్నికకు నిర్దేశ
—రవీంద్ర ౧.౧.౧౯౩౯

- సంచారికి వినిపించిన కృశ్ణేష్-మావో సంవాదం
- సోషలిజమా? లేక అన్యత్రా సాధించగల సోషలిజం తాత్పర్యమా?
- కేరళేతర ప్రాంతంలో కమ్యూనిస్టుపార్టీకిగల రాజకీయబలం స్థగితమైపోయింది!

ప్రతి సంచారికి వినిపించిన విషయం - కృశ్ణేష్-మావో సంవాదం.

మావో: స్వాగతం, మహాస్వాగతం కృశ్ణేష్ భాయ్!

కృశ్ణేష్: మంచం, మంచం, ఆవంకం, బ్రహ్మచర్యం, మావో భాయ్!

మావో: ఉభయములలోనూ, ఆ మెరికా నుంచి ఏమి తెచ్చావు?

కృశ్ణేష్: ఏమీ లేదు, కొంత వరిదాన వచ్చాను; మొండికట్టు విడిచిపెట్టివచ్చాను. కృశ్ణేష్ మెట్టికా నగరంనాగితి పెమ్మరిగా మాట్లాడుకోవచ్చునని ఆధియమిచ్చినాడు.

మావో: ఇలా నీవు సాధించిన ఘన కార్యం? ఇంకా ఏం నీ వింతకథలుగానోడేను పలకే నచ్చెదా, మిత్రమా?

కృశ్ణేష్: ఆమెగతే, దాని మర్మమే నీవు గ్రహించవలె, సోదరా! క్రతువర్గానికి, అంతిమార్గంవల్ల, వారి ఆతిథ్యం ఆనధిమించి, సంపన్నమైనదియైంది, వారి కోర్కెను తీర్చి వచ్చాను. 'కాలమానం' కావద్దవున్నది. దానివలనపండి, బాగ్గిర్తగా నేను నడుస్తున్నాను. నీవద్దవుండే 'కాలమానం' పోయి నట్లుంది. అందుకే ఈ ఎగుడు దిగుడు!

మావో: నిజం తెలిస్తే నీవట్లా మాట్లాడవు! నీ కండ్లకోసం మైండ్ ముందే. అమెరికన్లు అసాధ్యులు. నన్ను తాత్కాలికంగా లొంగి రికాడు. కాని, నీవు భీతిపడినాకే రాగల పరిమాణాన్ని కట్టకోగలవు. ఇక మానసిక బంటానా! ఇండియాపట్టు, నెహ్రూ కట్టు మాకట్టి ఆదరణవుండేతో నీకు తెలియనది కాదుగదా! నీమే నీవకరాధం కేకాచని మామీద విరుచుక పడడం?

కృశ్ణేష్: అరభాయ్! ఇండియా, నెహ్రూ మిమ్మలనుగూర్చి అట్లే అంటున్నా న్నాయ్!

మావో: నిజమా? అట్లాగా? ఎంతవిచిత్ర మిదంతో! మేము నేడుకాదు నాటినుంచీ నైవా ప్రాంతాలనుదేవాటిని పరిపాక్షికంగా పరిశీలించుకొంటూ వస్తున్నాము. ఒక్కరినీ కూడాను మా దుష్ట మీరితే మేము మంద రించమా? కాగా, ఇండియా నీలూ మానానా మరెక్కడో ఏకాంతి స్థావరాలతోవుంటూ వుంటే, పరిపాక్షిక అది వుండే లేనట్లుంటే, మేము ఆ ప్రాంతాన్ని బాగ్గిర్త చేసినందుకు చూపే నీరాసినందలా? మేము గట్టిగా చొక్క బాటనుంటే దీనికో ఎగువాయేదగదా! నీకే చెప్పు, కామ్రేడ్, దీనికో ముందా, వారిదా? కృశ్ణేష్: అవంతా పరిభ్రామ్యా, మాట

తెలుగు మీద మిగిలిందా?

మావో: నేనూ మాటలు ముందన్నది? అంతగూతీయ క్రమ్యాతీయ నెహ్రూ మా మీద నిండలన్నీ తెలిసితే, మోరుమానుకొని వుండనుంటావా, కామ్రేడ్?

కృశ్ణేష్: ఇంకా నీవు ఏ స్టా ఏ ఏ! అంతేనా నీవనేది?

మావో: నీకు తెలియదు కామ్రేడ్! ఆ నెహ్రూ సమయానుకూలంగా మాట భలే తీర్చిస్తాడు. ఇదంతా అతడు శేషదీనిన గొడవ! మట్టి, కవళిమీ ఇందులో కొక తాపాన లేనట్లు నటిస్తాడు! అందుకేగదా,

మద్రాసులో ఇండియా వార్షికోత్సవ కమిటీ కేంద్ర పరిశ్రమల మంత్రి శ్రీ నిత్యానంద కానుంగే ఇటీవల ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. చిత్రంలో కూర్చున్నవారు ఎడమవైపు శ్రీ కానుంగే, కుడివైపు మద్రాసు పరిశ్రమల మంత్రి శ్రీ వెంకటరామణ్. నిల్చున్నవారిలో ఎడమవైపువారు పై కంపెనీ డైరెక్టరు శ్రీ సి. ఆర్. రావు (గూడూరు).

నీమే ఢిల్లీలోజరిగే 'వ్యవసాయపు సంతో'లో పాల్గొనడంలేదు! మీరు పొండి, అమెరికన్లు పొండి, నీమరామ!

కృశ్ణేష్: అరమిరి, కామ్రేడ్! అరమిరాగాలేదు. పూరి మీద అరమిరామిటికి ఎవడో చెబుతున్నా... ..

మావో: మీకంతా అట్లాగే వుంటుంది మా కని! మమ్మల్ని కప్పు రెంచడంకన్న మోక్షమే ముఖ్యమైనదా?

కృశ్ణేష్: అంతోడమందుకు కామ్రేడ్! కమ్యూనిస్టులకు కార్యపాదములం కానా లాయ్, బాబూ!

మావో: దీనికో నా నీమ కార్యం సాధించలేదా?

కృ: అట్లగా సాధించేది? ఇంకా నాం. నీలయా కమ్యూనిస్టుపార్టీ కామకట్టి ఏర్పి. ఈదత్త కామకుంను కట్టించిట్టా, ఇండియా కమ్యూనిస్టు కామకుంను ఏర్పి మీ 'కాన్ మెంటు' ఇదిలా వాడతే నెహ్రూ ప్రభుత్వాన్ని 'వండించడం' ఇదిలా ఏమి?

మావో: అహ! ఏమిం మీనద్దకే నీమ నేర్వవలెదా!

కృశ్ణేష్: అహహ! మీరే మా నుకలెకిగదా! ప్రాంతికా గాండను నీమ పెట్టించి నపుడు, మీరేగదా మాకు 'వేటం' చేర్చి తిరిగి ఏమైపోయిందా విశువంకంతా నీయ?

మావో: నీహా! ఇంక తెలియించిరాగానీ తడుకున్నచో ఇంకా తీసు పంచావం చాలిం కాం. కాని, నీవు మిత్రరావంతో చెప్పుదల విందకో చెప్పు. ఏటా..

—కొంప 10.వ కేకలో

రాజధాని కన్యశుల్కం

*** భరణీకొంత ***

- ఆంధ్రరాజధానిలో తెలుగుకు పట్టిన దుర్గతి
- తిరుగా పడతల్లియే ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ ఆధ్యక్షుడు
- తెలంగాణలో స్వతంత్రపార్టీ పరిస్థితి

ఈ నాడు ఆంధ్రరాజధాని నగరంలో చదువులపరీక్షలు జరుగుతున్నాయి. పాల్గొనేవారిలో ఒక కృతార్థుల కార్యాలయపు నైపుణ్యం మీది మాట అను సరిగా చదవలేదేనాటి 'సాహితీప్రకాశం' రికతం మాడ పంపాడేనా!

నానకు యాదేటి తిక్కవ జయంతిలో శ్రీ తిక్కవరపునాడు చక్కా బహుమతి యిస్తే బాగుంటుందేనా! ఆ బోధుమిరిమాటలు - "ద్వినల్ డైరీటర్ ఆఫ్ పబ్లిక్ హెల్త్"

తెలుగు మదికారంకు ఒక కమిటీ, రిపి మంట్లాగానీ ఒక కమిటీ, ఇట్లా తెలుగు భాషాభివృద్ధికి ఎన్నో కమిటీలు ఏయింది, యెందరో తెలుగు కవులకు, కవికారులకు సాహిత్య ఆకాదమీ దాపిస్తున్నది. అరిత కళలలో ఒకటైన తెలుగు పద్యం, ద్రావ్యం

కానికాదాస్తేమన అత్యంత సమీక్షంతో, ముఖ్యమంత్రితోపాటే అందరు మంత్రులు రామనీను జిల్లాపత్ర పెర్సనలకు, నిధిగా ప్రోత్సహనీని మయకాగ్ధుమిదాగ్ధియ నల్ అనీమెంటు డైరెక్టర్ ఆఫ్ కల్చర్ హెల్త్ ఆఫీసువుంది. బోధుమిద ఇంగ్లీషు అక్షరాలు చక్కగా చదవుచున్నవారు బాగ్గిరిరాని భాగానీవుంది. కాని తెలుగువారి రాజధాని యైన భాగ్యంగంమనే యీ ప్రాకరా రాద్దో, ఆ.ప్రసాదాగ్ధి ఆకాదమిని, సారస్వతి కలెక్టు, ఇంకా అకే యిరిత తెలుగు సాహిత్యపరిమిలం, తెలుగుభాషాభివృద్ధిని సరిహద్దు చేపట్టుదా బోధుమిద తెలుగుకే. ఆ బోధుమిదవున్న అక్షరాలు వున్నవి వున్నట్లు యిక్కడ ద్రావుస్తా. ఇంకొన్నిగా సమగ్రత కండి

ప్రీల ఆరోగ్య పోషకములకు

ఆరో

కేసరి కుటీరం

జీవక విలువగల

— சென்னை நகரம்

— 100 —

మనస్సునకు అయ్యాది.
 భగవంతుడు హయగ్రీవ భావానా
 గానామకధ్య, పోద
 లక్షమని వీరినూ కాది లక్ష, మది లక్ష?

కాపీహోదాతుల్

అంబేద్కర్: రాజనీతి - నైపుణ్యం

ద్విధాన బొంబాయి రాష్ట్రము మహారాష్ట్ర, మహానుజరాత్ ధానరాష్ట్రలుగా విభజించుటకు, కాంగ్రెసు కార్యవర్గము విడుదలచేసి తొమ్మిదివందతోనుడివి బొంబాయి సంఘసీత్రానించింది. ప్రత్యేకవిధర్పరాష్ట్రనియూ సంఘ సీత్రాన్ని కేసులేమనాని, కాంగ్రెసు ప్రాధాన్యతను ఆట్టివెట్టుటకు, విభక్తి అభివృద్ధికి సులభము చేయుటకు ఏర్పరచుటచేత తీర్మానించారు. సెంటిమెంట్ వెలలో ఆరుగురున్న కాంగ్రెసు కార్యవర్గము సమావేశంలో బొంబాయి విభజనపై తేదినిర్ణయించు తీరులో అదగలదని తెలుస్తున్నది. బొంబాయి విభజనకు సంబంధించి వివరాలను గేకరించుటకు, అంతేకాక అప్పుడు విభజన, సరిహద్దుల నిర్ణయించుటకు ఏర్పాట్లు, మహానుజరాత్ రాజధాని నిర్మాణమయ్యెను, ఉద్యోగుల తరఫున సమస్యలు యిలాగా ప్రతినిధులచే తర్ఫీదు నిర్ణయించ బడాలనికూడా యీ కమిటీ నిర్ణయించింది. ఈ వారిని కాంగ్రెసు అధ్యక్షురాలు శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీ గారుకూడా ఆయిదు కోటలు మహారాష్ట్ర ప్రాంతంలో తర్ఫీదుచేసి, బొంబాయి విభజన తప్పుకొనుటకుందనీ, ఆ నిర్ణయం గూడా అధిక సంఖ్యతలకు ఆమోదయోగ్యంగానే వుంటుందని శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీ హామీయిచ్చారు. బొంబాయి విభజనకు హామీకొనున పక్షిగాంతి వాతావరణం ఏర్పరచుచు నిర్ణయించారు. వీటన్నింటినీ ఆట్టి బొంబాయి విభజన తీర్మానంలో ఆరుగురుందని స్పష్టమౌతున్నది.

७१) మూమితి కువ్యుకామయ్య (బత్తు
 యా) గారు : १८८५ జనవరి ౬న పంపిన
 సమాధిపత్రం. — ౧౮౮౫

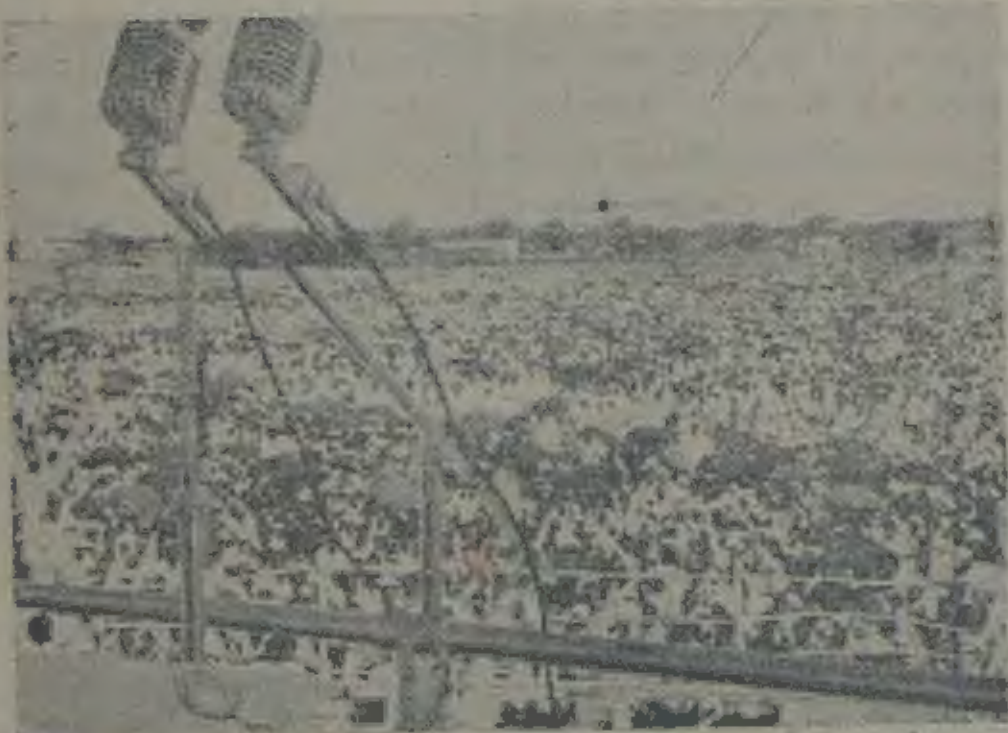
నెల్లూరులో ప్రధాన శ్రీ నెహ్రూ:మరీకొన్ని చిత్రాలు

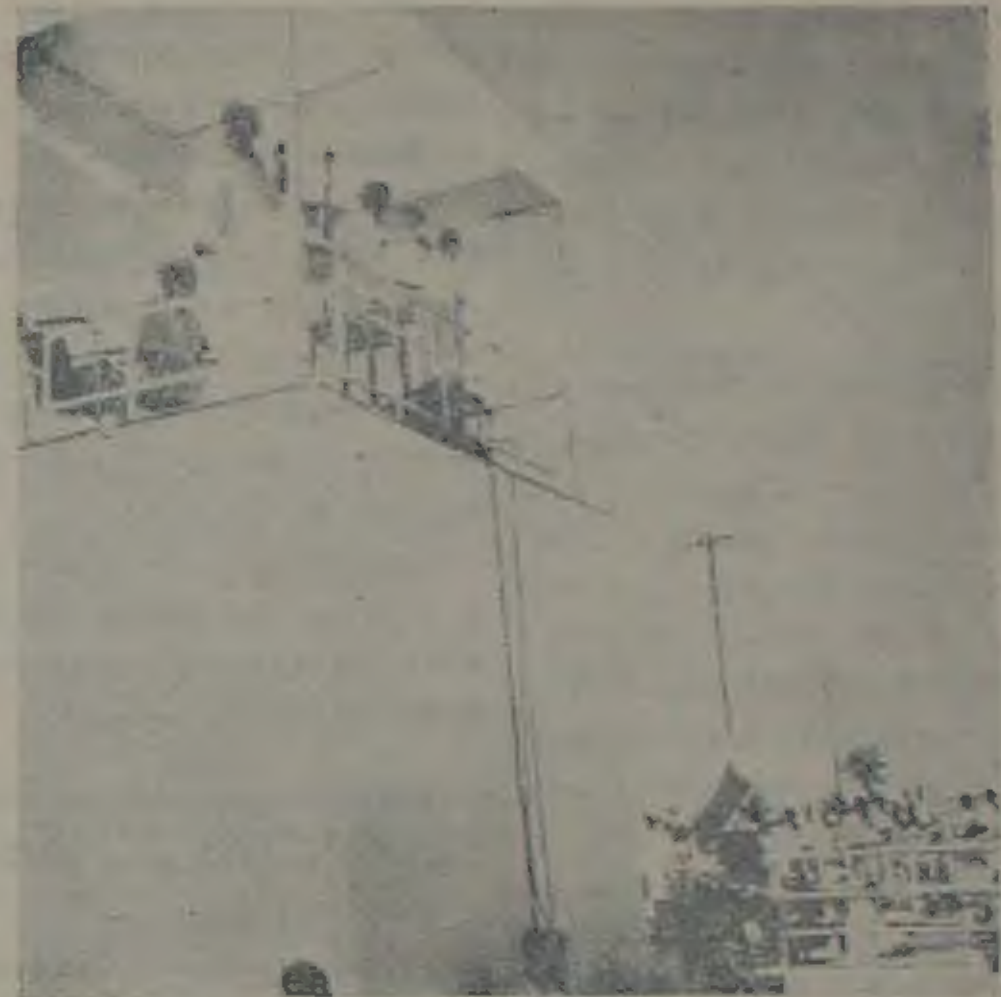
ప్రధాన శ్రీ స్వాగతమిచ్చుటకు రైలువద్ద చేరిన కాసన సభ్యులను ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నజీవరెడ్డి శ్రీ నెహ్రూకు పరిచయం జేస్తున్నారు. పార్లమెంటు సభ్యులు శ్రీ లక్ష్మీనరసారెడ్డి, అంజనప్ప, కాసనసభ్యులు మంగలు కోదండరామరెడ్డి, దివి కొండయ్య చౌదరి, దిరికాల వెంకట రమణారెడ్డి, మౌలానా హెబ్ గారలను చిత్రంలో చూడవచ్చు.

ముఖ్యమంత్రితోగూడా వేదిక వద్దకు వేదగివస్తున్న శ్రీ నెహ్రూ

ప్రధాని దర్శనార్థం విచ్చేసిన ప్రజాసముద్యంలో కొంత భాగం

వేదికమీద పువస్యనిస్తున్న ప్రధాని: ప్రధాని పువస్యాసాన్ని తెలిగిస్తున్న ముఖ్యమంత్రి

సభకు విచ్చేసిన వేలాది ప్రజల దృశ్యం

పిండిట్ల దర్శనార్థం కొరకు ఓపికగా గొడుగులలో కూర్చున్న ఆమెరికా దేశస్థులు.